

Budżety gospodarstw domowych w województwie małopolskim w 2021 r.

11.10.2022 r.

6,5%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w porównaniu z 2020 r.

Sytuacja materialna badanych gospodarstw domowych poprawiła się w ujęciu rocznym. W porównaniu z 2020 r. nastąpił wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Zwiększyła się nadwyżka dochodu nad wydatkami, co umożliwiło przyrost oszczędności.

Informacje ogólne o gospodarstwach domowych

Badaniem budżetów gospodarstw domowych objętych było 2451 gospodarstw domowych w województwie (7,9% wielkości krajowej), tj. mniej o 17,8% niż rok wcześniej.

Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła, podobnie jak rok wcześniej 2,8 (w kraju – 2,6). Statystycznie na każde gospodarstwo domowe przypadała jedna osoba pracująca.

Tablica 1. Informacje ogólne o gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021
Liczba zbadanych gospodarstw domowych	2451
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	6805
w tym:	
pracujących	2805
pobierających świadczenia społeczne	2166
w tym emerytury i renty	1873
Pozostających na utrzymaniu	1760

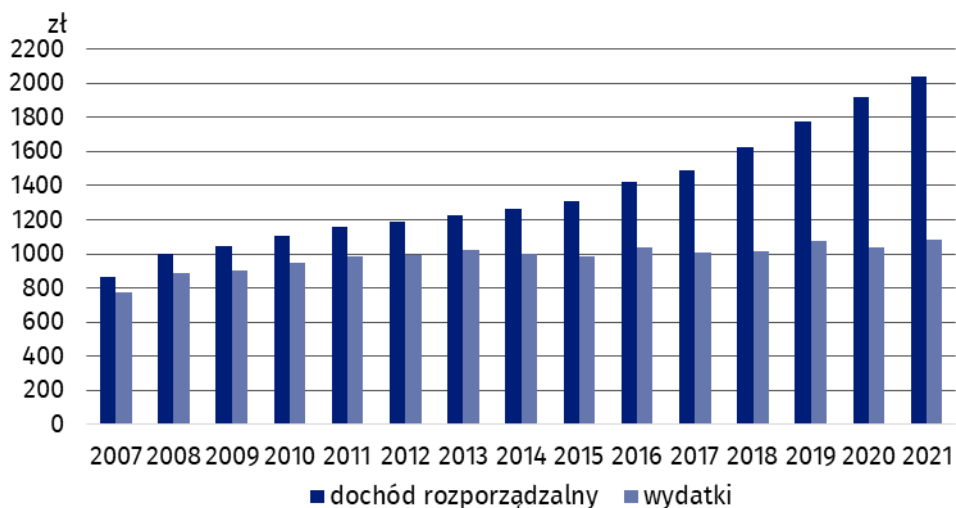
Dochód rozporządzalny

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie wyniósł 2038,88 zł, tj. mniej o 23,05 zł niż w Polsce. W porównaniu z 2020 r. kwota dochodu rozporządzalnego na 1 osobę zwiększyła się o 6,5% (w kraju o 7,4%).

Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych na osobę były wyższe o 4,2% od notowanych rok wcześniej (w Polsce o 8,8%). Wydatki rosły wolniej niż dochód, co umożliwiło mieszkańcom województwa dalszy przyrost oszczędności.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę wyniósł 2038,88 zł i był wyższy niż przed rokiem o 6,5%

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych dominowały dochody z pracy najemnej. Stanowiły one 57,2% dochodów ogółem (w kraju 51,1%), a w ciągu roku ich udział zmniejszył się o 1,8 p. proc. Drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych były dochody ze świadczeń społecznych, w tym ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”. W ujęciu rocznym ich udział w strukturze dochodu rozporządzalnego wzrósł o 0,8 p. proc. do 30,4% (w Polsce spadł o 0,7 p. proc. do 31,5%).

Udział dochodu ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” w przeciętnym miesięcznym dochodzie rozporządzalnym na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniósł 5,9% (6,0% w 2020 r.). W kraju w omawianym roku wynosił on 5,6%.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki, takie jak: dary przekazane z gospodarstwa domowego, wydatki na cele społeczne, kaucje oraz odszkodowania płacone innym osobom i instytucjom stanowił dochód do dyspozycji i wyniósł 2010,48 zł (w kraju 2014,61 zł). W odniesieniu do 2020 r. wzrósł on o 6,5%.

Tablica 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020		2021	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	1914,74	100,0	2038,88	100,0
w tym dochód do dyspozycji	1888,14	98,6	2010,48	98,6
w tym dochody:				
z pracy najemnej	1129,40	59,0	1167,16	57,2
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	19,87 ^a	1,0	15,71 ^b	0,8
z pracy na własny rachunek	167,78	8,8	181,51	8,9
ze świadczeń społecznych	567,66	29,6	620,64	30,4
w tym ze świadczenia wychowawczego	115,19	6,0	119,83	5,9

Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 20,26%, b – 49,68%.

Wydatki

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych były niższe niż w Polsce. Ich poziom wyniósł 1085,43 zł (w kraju 1316,09 zł), w tym na towary i usługi konsumpcyjne – 1057,03 zł (w kraju 1268,76 zł).

Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w dochodzie rozporządzalnym ukształtował się na poziomie 53,2% i był niższy o 1,2 p. proc. niż w 2020 r. Wydatki na cele konsumpcyjne stanowiły 51,8% dochodu rozporządzalnego.

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę wyniosły 1085,43 zł, tj. więcej o 4,2% w ujęciu rocznym

Tablica 3. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021
	w złotych	
Wydatki ogółem	1041,52	1085,43
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	1014,92	1057,03
w tym:		
żywność i napoje bezalkoholowe	313,10	319,79
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28,71	29,23
odzież i obuwie	38,42	40,31
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	208,22	213,42
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	57,60	61,00
zdrowie	52,74	52,30
transport	82,41	97,14
łącznie ^b	53,34	54,06
rekreacja i kultura	54,03	59,05
edukacja	8,35	9,60
restauracje i hotele	45,17	42,73
pozostałe towary i usługi	55,78	56,20

a łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b łącznie z wydatkami na usługi internetowe.

W porównaniu z poprzednim rokiem, tak w województwie, jak i w kraju odnotowano wzrost kwoty przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych na 1 osobę (odpowiednio o 43,91 zł i 106,51 zł). Gospodarstwa domowe przeznaczyły 97,4% swoich wydatków na cele konsumpcyjne.

W strukturze wydatków gospodarstw domowych dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, które stanowiły 29,5% (w kraju 26,4%). Ich udział spadł o 0,6 p. proc. rok do roku. Opłaty mieszkaniowe (nośniki energii, zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkaniami, opłaty na rzecz właścicieli, konserwacja mieszkania lub domu) stanowiły – 19,7% wydatków ogółem (w kraju 19,0%) wobec 20,0% w 2020 r. Warto zauważyć, że w 2021 r. przeciętne gospodarstwo domowe wydało o 9,6% więcej na nośniki energii (w ramach opłat mieszkaniowych) niż przed rokiem.

Wykres 2. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2021 r.

Spożycie artykułów żywnościowych

Średnie miesięczne spożycie niektórych podstawowych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowym zmieniło się w ujęciu rocznym. Stosunkowo najbardziej zmniejszyło się spożycie cukru (o 14,0%), mleka (o 6,1%), olejów i tłuszczów (o 6,0%), a wzrosło: ryb i owoców morza (o 4,8%), pieczywa (o 2,0%) i jaj (o 1,0%).

W porównaniu z krajem, w województwie odnotowano nieco większe spożycie na 1 osobę jaj (o 4,5%) i mleka (o 0,3%), a mniejsze ryb i owoców morza (o 21,4%), jogurtów (o 12,1%) oraz owoców (o 11,9%), a także innych podstawowych artykułów żywnościowych.

W ciągu roku spadło spożycie m. in. cukru, mleka, olejów i tłuszczów, a wzrosło: ryb i owoców morza, chleba, jaj

Tablica 4. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2020	2021
Pieczycwo i produkty zbożowe	kg	5,12	5,06
w tym pieczywo ^a	kg	2,45	2,50
Mięso	kg	4,77	4,71
Ryby i owoce morza ^b	kg	0,21	0,22
Mleko ^c	l	3,10	2,91
Jogurty	kg	0,53	0,51
Sery i twarogi ^d	kg	0,93	0,93
Jaja	szt.	11,18	11,29
Oleje i tłuszcze	kg	1,00	0,94
Owoce	kg	3,52	3,48
Warzywa	kg	7,14	6,80
Cukier	kg	0,86	0,74

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz konserw rybnych. c Bez zagęszczonego i w proszku. d Bez serków słodkich.

Wyposażenie gospodarstw domowych

Większy niż przed rokiem był odsetek gospodarstw domowych wyposażony w dobra trwałego użytkowania nowej generacji, zwłaszcza w smartfony (wzrost o 4,8 p. proc.), w urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 4,6 p. proc.), zmywarkę do naczyń (o 4,2 p. proc.) i urządzenie z dostępem do Internetu (o 3,0 p. proc.). W porównaniu z krajem, w województwie odnotowano większy odsetek gospodarstw domowych posiadających m.in. komputery osobiste, kuchenki elektryczne z płytą ceramiczną, indukcyjną, zestawy kina domowego, samochody osobowe, urządzenia z dostępem do Internetu, suszarki automatyczne do prania, pralki automatyczne oraz kuchenki mikrofalowe.

Poprawiło się wyposażenie gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania

Tablica 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021
	na 100 zbadanych gospodarstw domowych	
Pralka automatyczna	95,4	96,3
Zmywarka do naczyń	44,2	48,4
Kuchenka mikrofalowa	65,2	65,4
Samochód osobowy	73,3	74,9
Odbiornik telewizyjny	95,5	95,2
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	43,0	47,6
Telefon komórkowy	97,5	98,7
w tym smartfon	75,2	80,0
Komputer osobisty	79,3	80,7
Urządzenie z dostępem do Internetu ^a	85,7	88,7

a Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

W ujęciu rocznym nieznacznie spadł odsetek gospodarstw wyposażonych w odbiornik telewizyjny.

Prawie każde badane gospodarstwo domowe posiadało telefon komórkowy, pralkę automatyczną i telewizor. Około 80% gospodarstw domowych dysponowało komputerem osobistym, smartfonem, a trzy czwarte gospodarstw posiadało samochód osobowy.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację materialną, jako dobrą określiło ją 27,1% gospodarstw domowych (w Polsce 25,9%), a jako raczej dobrą – 31,2% (w Polsce 27,1%). Jako przeciętną swoją sytuację postrzegало 38,5% gospodarstw (w kraju 41,8%), natomiast 2,7% określiło ją jako raczej złą, a 0,6% jako złą (w kraju odpowiednio 4,2% i 0,9%).

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. Dostarcza podstawowych informacji o przychodach, rozchodach, spożyciu i wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytku oraz informacji o innych aspektach warunków bytu określonych grup ludności.

Badane gospodarstwa klasyfikowane są według głównych i dodatkowych źródeł utrzymania. Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania gospodarstwa domowego bierze

się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym. Brane są pod uwagę dochody tak pieniężne jak i niepieniężne (spożycie naturalne, dary w naturze, pomoc społeczną w postaci rzeczowej, dodatek mieszkaniowy).

Źródła utrzymania gospodarstwa domowego ustala się na podstawie głównych i dodatkowych źródeł utrzymania wszystkich członków gospodarstwa domowego. Na tej podstawie wyróżniane są gospodarstwa pracowników, pracujących na rachunek własny, rolników, emerytów i rencistów oraz gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł utrzymania.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 36 10 151

krakow.stat.gov.pl

@Krakow_STAT

@uskrk

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2021 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2021 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych → Ludność → Gospodarstwa domowe](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)